

Klasa 4 SP PRZYRODA

Wymagania na egzamin:

Uczeń:

1. Opisuje sposób poznawania przyrody, podaje różnice między eksperymentem doświadczeniem a obserwacją.
2. Podaje nazwy przyrządów stosowanych w poznawaniu przyrody, określenie ich przeznaczenie (lupa, kompas, taśma miernicza).
3. Podaje przykłady wykorzystania zmysłów do prowadzenia obserwacji przyrodniczych.
4. Podaje oraz korzysta z różnych źródeł wiedzy o przyrodzie.
5. Opisuje przebieg linii widnokregu, wymienia nazwy kierunków głównych;
6. Podaje różnice między planem a mapą.
7. Rysuje plan różnych przedmiotów.
8. Wykonuje i opisuje szkic okolicy.
9. Odczytuje informacje z planu i mapy, posługując się legendą.
10. Umie wskazać na planie i mapie miejsca obserwacji i obiektów.
11. Umie korzystać z planu i mapy wielkoskalowej podczas planowania wycieczki.
12. Wyjaśnia zależność między wysokością Słońca a długością i kierunkiem cienia;.
13. Opisuje zmiany w położeniu Słońca nad widnokregiem w ciągu doby i w ciągu roku.
14. Wskazuje na schemacie miejsca wschodu, zachodu i górowania Słońca w ciągu dnia i w różnych porach roku.
15. Wymienia składniki pogody i podaje nazwy przyrządów służących do ich pomiaru (temperatura powietrza, zachmurzenie, opady i osady atmosferyczne, ciśnienie atmosferyczne, kierunek wiatru).
16. Odczytuje wartości pomiaru składników pogody, stosując właściwe jednostki
17. Prowadzi obserwacje składników pogody, zapisuje i analizuje ich wyniki oraz dostrzega zależności.
18. Podaje przykłady opadów i osadów atmosferycznych oraz wskazuje ich stan skupienia.
19. Podaje przykłady zastosowania termometru w różnych sytuacjach życia codziennego.
20. Nazywa zjawiska pogodowe: burza, tęcza, deszcze nawałne, huragan, zawięta śnieżna i opisuje ich następstwa.
21. Opisuje zasady bezpiecznego zachowania się podczas występowania niebezpiecznych zjawisk pogodowych (burzy, huraganu, zamieci śnieżnej).
22. Opisuje i porównuje cechy pogody w różnych porach roku.
23. Wymienia układy budujące organizm człowieka: układ kostny, oddechowy, pokarmowy, krwionośny, rozrodczy, nerwowy i podaje ich podstawowe funkcje
24. Wskazuje na planszy, modelu i własnym ciele układy budujące organizm człowieka oraz narządy zmysłów.
25. Opisuje zmiany zachodzące w organizmach podczas dojrzewania płciowego.
26. Wymienia podstawowe zasady ochrony zmysłów wzroku i słuchu.
27. Bada współdziałanie zmysłu smaku i węchu.
28. Opisuje podstawowe zasady dbałości o ciało i otoczenie.
29. Opisuje drogi wnikania czynników chorobotwórczych do organizmu człowieka, opisuje sposoby zapobiegania chorobom.
Podaje przykłady przedmiotów wykonanych z substancji sprężystych, kruchych i plastycznych i uzasadnia ich zastosowanie w przedmiotach codziennego użytku.

30. Interpretuje oznaczenia substancji szkodliwych dla zdrowia: drażniących, trujących, żrących i wybuchowych
31. Podaje zasady zachowania się i udzielania pierwszej pomocy w wypadku ugryzienia, użądlenia, oraz spożycia lub kontaktu z roślinami trującymi
32. Rozpoznaje rośliny trujące oraz zwierzęta jadowite i inne stanowiące zagrożenie dla życia i zdrowia
33. Prezentuje podstawowe zasady opatrywania uszkodzeń skóry.
34. Wyjaśnia, co to są uzależnienia, podaje ich przykłady i opisuje konsekwencje.
35. Uzasadnia, dlaczego nie należy przyjmować używek i środków energetyzujących oraz zbyt długo korzystać z telefonów komórkowych.
36. Odszukuje na opakowaniach oznaczenia substancji szkodliwych dla zdrowia: drażniących, trujących, żrących i wybuchowych i wyjaśnia ich znaczenie.
37. Opisuje zasady zdrowego stylu życia (w tym zdrowego odżywiania się).
38. Rozpoznaje składniki przyrodyżywionej i nieożywionej w najbliższej okolicy szkoły.
39. Rozpoznaje główne formy ukształtowania powierzchni w najbliższej okolicy szkoły i miejsca zamieszkania.
40. Tworzy model pagórka i doliny rzecznej oraz wskazuje ich elementy.
41. Rozpoznaje skały występujące w okolicy swojego miejsca zamieszkania.
42. Rozróżnia wody stojące i płynące, podaje ich nazwy oraz wskazuje naturalne i sztuczne zbiorniki wodne.
43. Wymienia i opisuje czynniki warunkujące życie na lądzie oraz przystosowania organizmów do życia
44. Rozpoznaje i nazywa pospolite organizmy występujące w najbliższej okolicy szkoły.
45. Podaje nazwy warstw lasu, porównuje warunki abiotyczne w nich panujące; rozpoznaje podstawowe gatunki roślin i zwierząt żyjących w lesie oraz przyporządkowuje je do odpowiednich warstw lasu; wymienia zasady właściwego zachowania się w lesie.
46. Odróżnia organizmy samożywne i cudzożywne, podaje podstawowe różnice w sposobie ich odżywiania się, wskazuje przystosowania w budowie organizmów do zdobywania pokarmu.
47. Rozpoznaje pospolite grzyby jadalne i trujące, opisuje znaczenie grzybów w przyrodzie i życiu człowieka.
48. Obserwuje i podaje nazwy typowych organizmów łąki i pola uprawnego, podaje ich znaczenie dla człowieka.
49. Określa warunki życia w wodzie (nasłonecznienie, zawartość tlenu, opór wody) i wskazuje przystosowania organizmów (np. ryby) do środowiska życia.
50. Rozpoznaje i nazywa organizmy żyjące w wodzie.
51. Wskazuje w terenie składniki środowiska antropogenicznego w najbliższej okolicy.
52. Rozpoznaje w terenie i nazywa składniki środowiska antropogenicznego i określa ich funkcje.
53. Określa zależności między składnikami środowiskami przyrodniczego i antropogenicznego.
54. Charakteryzuje współczesny krajobraz najbliższej okolicy.
55. Opisuje dawny krajobraz najbliższej okolicy, np. na podstawie opowiadań rodzinnych, starych fotografii.
56. Ocenia zmiany zagospodarowania terenu wpływające na wygląd krajobrazu najbliższej okolicy.
57. Wyjaśnia pochodzenie nazwy własnej miejscowości.

58. Wskazuje miejsca występowania obszarów chronionych, pomników przyrody, obiektów zabytkowych w najbliższej okolicy, uzasadnia potrzebę ich ochrony.
59. Ocenia krajobraz pod względem jego piękna oraz dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego „małej ojczyzny”.